

EBRE

Audiovisual de l'instrument més antic d'Espanya. Alcanar

acollirà dissabte la presentació d'un audiovisual sobre el corn marí preibèric, descobert en un jaciment situat al municipi del Montsià. **P.20**

MEDI AMBIENT ■ EL COST GLOBAL DE LA CAMpanyA DE PREVENCIÓ ÉS DE 300.000 EUROS, FINANÇATS PER LA GENERALITAT

Les picades de mosca negra ateses als CAP van créixer un 17% el 2010

La campanya de l'any passat es va retardar més de tres mesos i provocà la proliferació de la plaga. Ahir, la Generalitat encetà la campanya 2011 amb el primer tractament

PER A. CARALT

El Consorci de Serveis Agroambientals del Baix Ebre i Montsià (CODE) realitzà ahir el primer tractament contra les larves de la mosca negra, amb el mateix mètode utilitzat els últims anys. Un helicòpter abocà uns 2.000 litres d'un producte biològic anomenat BTI en sis punts diferents del tram català del riu Ebre.

Ara fa unes tres setmanes, el CODE realitzà unes primeres prospeccions i s'hi van detectar poques larves. Fa pocs dies, en canvi, s'han descobert nivells superiors, d'entre 10 i 15 larves/quilo de macrofita. Es tracta d'unes xifres, amb tot, molt allunyades de les densitats d'anys anteriors, amb centenars i milers de larves per quilo. De fet, Escosa advertí ahir que calia iniciar els tractaments per evitar «que les xifres se'n multipliquen com en anys anteriors».

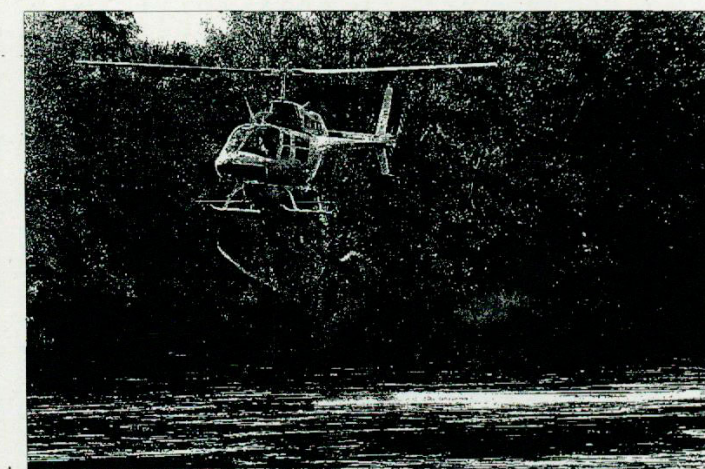
Tot i això, el canvi de govern i els alts cabals de l'Ebre han impedit iniciar els tractaments al febrer, com aconsellen els tècnics, fet que ha facilitat la proliferació de la primera generació de mosca negra de la temporada, de mida més gran.

Els tècnics mostrejaren el riu demà per verificar l'eficàcia del tractament, i en el termini de 10 dies en podrien projectar un segon. En les últimes campanyes, que finalitzen a l'octubre, s'apliquen una desena de tractaments, sempre molt eficaços. El cost del programa és de 300.000 euros, finançats per la Generalitat.

Demanen un pla plurianual

El director del CODE, Antoni Montagut, aprofita l'inici de la campanya per reiterar, un cop més, la necessitat d'establir un pla plurianual per poder agilitzar les operacions, avançar-les en el temps i guanyar en efectivitat. Això permetria controlar millor les larves de les mosques d'envergadura més gran que es desenvolupen al riu als mesos d'hivern. El delegat del Govern, Xavier Pallarès, avança que es treballa per implantar un conveni bianual durant aquest mandat.

L'any 2010, i a causa del bloqueig del conveni entre el Departament de Salut i el CODE, els tractaments es van iniciar al juny, amb més de tres mesos de retard i quan la mosca negra adulta ja havia proliferat molt. Això generà un augment de visites als

► L'helicòpter del CODE abocà ahir a l'Ebre el larvicida BTI per eliminar larves de mosca negra. FOTO: J. REVILLAS

centres de salut ebrencs de persones afectades per picades.

Així, el 2010 van augmentar un 17 per cent els casos atesos respecte l'any anterior, amb 4.582 afectats per picades. El director de Salut al l'Ebre, Albert Gómez, assegurà que la despesa sanitària a causa d'aquest fenomen s'eleva a 45.000 euros, a raó de 10 euros de despesa per persona. A més, cal tenir en compte que molts altres ciutadans no van al centre de salut perquè ja saben com tractar la picada i disposen a casa seva de les pastilles i les pomades necessàries.

LES RECOMANACIONS

Roba llarga i Natural Honey

La mosca negra és un insecte volador de l'ordre dels dípters i la família dels simúlids.

El seu radi d'acció pot arribar als 50 quilòmetres. Són molt agressives i produeixen picades molt doloroses. La seva picada és caracteritzada per

un punt central vermell i una inflamació destacable, normalment sagnant. En persones sensibles pot produir un edema.

Per prevenir les picades és aconsellable portar roba de colors clars, samarretes de màniga llarga,

pantalons llargs i mitjons. També és recomanable l'ús de repel·lents, per exemple la crema hidratant Natural Honey. En cas de picada, cal rentar i desinfectar la zona afectada i si les molèsties persisteixen consultar un metge.

RAÜL ESCOSA DIRECTOR TÈCNIC DEL CONSORCI DE SERVEIS AGROAMBIENTALS DEL BAIX EBRE I MONTSIÀ (CODE)

'Sense tractaments, hi hauria densitats enormes'

Raül Escosa (Villefranche-sur-Saône, 1960) és biòleg i entomòleg, i dirigeix el Consorci de Serveis Agroambientals del Baix Ebre i Montsià (CODE), dedicat al control dels mosquits al Delta i de la mosca negra al l'Ebre català.

La mosca negra és una espècie invasora com el musclo zebra o ja existia a l'Ebre? Tenim constància que l'espècie era present al canal de la Ràpita fa prop de 30 anys. La mosca negra necessita un cabal continu d'aigua prou purificada i

cristallina. L'aigua d'aquest canal posseïa aquestes característiques. Per tant, hi era present de manera puntual. Amb la clarificació de l'aigua de l'Ebre, la mosca s'ha trobat amb un escenari immens per propagar-se.

Quina és la raó de la clarificació de l'aigua de l'Ebre? Hi ha moltes teories però cap certa. Uns diuen que la causa és l'efecte filtrador del musclo zebra, altres ho atribueixen a la reducció dels nivells de fòsfor a l'aigua gràcies a un millor tractament de les aigües depurades.

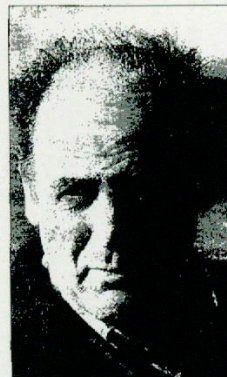
No tinc dades conclouents.

És un fenomen nou, en tot cas. Fins fa una dotzena d'anys, l'Ebre tenia l'aigua verda, la llum solar no penetrava més enllà de 30 centímetres, de manera que predominaven algues microscòpiques en suspensió. Des de fa uns anys, amb la clarificació de l'aigua, la llum penetra fins a quatre metres de profunditat. Això ha permès que els macrofits puguin arrelar i la larva de la mosca negra hi ha trobat un hàbitat idoni.

Com es comportaria la plaga sense els tractaments aplicats pel CODE?

Hi hauria unes densitats enormes de mosca negra a tot el riu.

No hi ha factors naturals que permetin minimitzar la plaga? Hi ha petits microorganismes que es mengen les larves de l'insecte però no d'una manera suficient. L'augment sobtat del cabal del riu permet disminuir el volum dels macrofits, però les plantes aquàtiques segueixen arrelades al llit del riu. —A. C.

► El biòleg Raül Escosa, ahir al matí, a Tortosa. FOTO: JOAN REVILLAS